

Тақризи

**роҳбарӣ илмӣ ба таҳқиқи диссертатсионии Мирзозода Сулаймон
Мадислом дар мавзуи “Захираи растаниҳои шахддори минтақаи Кӯлоб,
ҳифз ва истифодаи оқилонаи онҳо”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии
доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D060718 – Ботаника
пешниҳод шудааст**

Муҳимияти мавзуи интихобнамудаи Мирзозода Сулаймон Мадислом зарур ва муҳим мебошад, зеро дар байни ғуногунии биологии олами наботот, растаниҳои шахддор аҳамияти калон доранд ва манбаи ғизои занбӯри асал мебошанд. Ин гурӯҳи растаниҳо манбаи асосии ба даст овардани маҳсулоти соҳаи асалпарварӣ буда, дар самтҳои ғуногуни хоҷагии халқ васеъ истифода мешаванд.

Мирзозода Сулаймон Мадислом 17-августии соли 1989 дар шаҳри Кӯлоб, маҳаллаи Сайдалӣ Вализода хонаи №337 таваллуд шудааст, миллаташ тоҷик, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон. Ӯ таҳсилоти миёнаро дар гимназияи давлатии “Боғи ҳабиб”- и ноҳияи Муъминобод анҷом додааст. Соли 2007 ба факултети химия ва биологияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ дохил шуда, онро соли 2012 аз рӯи ихтисоси омӯзгори биология - химия бомуваффақият хатм намудааст.

Солҳои 2012-2016 ҳамчун омӯзгори гимназияи давлатии “Боғи ҳабиб”- и ноҳияи Муъминобод фаъолияти кориашро оғоз намудааст.

Аз соли 2017 то имрӯз ҳамчун саромӯзгори кафедраи биология ва методикаи таълими он дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб фаъолият дорад. Аз оғози кори илмӣ диққати ӯро масъалаҳои ба маводи озуқа таъмин намудани аҳоли ҷалб намудааст. Аз ин рӯ, ба омӯзиши захираи растаниҳои шахддори минтақаи Кӯлоб, ҳифз ва истифодаи оқилонаи онҳо, ки барои Тоҷикистон мавзуи муҳим мебошад, корҳои илмӣ -

тахқиқоти ро оғоз намуд. Дар давраи иҷрои корҳои илмӣ - таҳқиқотӣ ва омода намудани рисола, равиши методологии аз тарафи Мирзозода Сулаймон Мадислом истифодашуда ва натиҷаҳои дар асоси он бадастомада барои дарки масъалаи захираи растаниҳои шаҳрдори минтақаи Кӯлоб, ҳифз ва истифодаи оқилонаи онҳо имконият дод. Усулҳои омӯзиши муқоисавии ҳамҷонибаи популятсияҳои растаниҳои шаҳрдихандаи худрӯй ва киштшавандаи минтақа гузаронида шуд, ки татбиқи худро дар соҳаи хоҷагии қишлоқи минтақаи Кӯлоб ва хоҷагиҳои хусусии мамлакат ҳамчун маводи илмӣ истифода бурда шавад.

Кори диссертсионии Мирзозода Сулаймон Мадислом аз 5-боб, 11-зербоб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад. Дар муқаддима мубрами мавзӯи таҳқиқи диссертсия асоснок карда шуда, дараҷаи омӯзиши масъалаи илмӣ таҳлили мавзӯҳои растаниҳои шаҳрдиханда, маълумотҳои дақиқ оид ба асосҳои биологӣ, таркиби намудҳо, вақти гулкунӣ, хусусияти паҳншавӣ ва миқдори иштироки онҳо дар фитосенозҳои асосӣ, барои таҳия намудани асосҳои илмӣ оид ба пешгӯӣ ва идоракунии захираҳои биологии растаниҳои шаҳрдиханда, муҳофизат ва такрористехсолкунии онҳо маълумот дода шудааст.

Дар боби якум дар асоси таҳлили шумораи зиёди адабиёти ватанию хориҷӣ муфассал чунин масъалаҳо, ба монанди: гуногунии биологии растаниҳои шаҳрдиханда ва аҳаммияти экологӣ иқтисодии онҳо, захираи растаниҳои шаҳрдиханда ва ҳосилнокии шаҳди онҳо ва алоқамандии ҳаёти занбӯри асал дар минтақаи Кӯлоб маълумот оварда шудаанд.

Дар боби дуюм, тавсифи шароити физикӣ – географии минтақаи Кӯлоб дар робита бо паҳншавии растаниҳои шаҳдор, объект ва усулҳои таҳқиқот омӯхта шудааст.

Дар боби сеюм, таҳлили таркиби намуди растаниҳои шахддор ва паҳншавии онҳо, омӯзиши хусусиятҳои биоэкологии растаниҳои шахддори минтақаи Кӯлоб маълумотҳои илмӣ баҳогузори шудааст.

Дар боби чорум, масъалаи барқарор кардан ва истифодаи устувори захираи растаниҳои шахддор, ҳифзи гуногунии биологии растаниҳои шахддор баррасӣ шудааст.

Боби панҷум, баррасии натиҷаҳои таҳқиқот мебошад.

Диссертатсияи Мирзозода Сулаймон Мадислом кори пурарзиши илмӣ баанҷомрасида буда, навгонии муҳимме мебошад. Истифодаи усулҳои муосири таҳқиқи захираи растаниҳои шахддори минтақаи Кӯлоб, ҳифз ва истифодаи оқилонаи онҳо масъалаи хеле нозуку мураккаб буда, аз он гувоҳӣ медиҳад, ки ӯ мутахассиси соҳаи худ гардидааст.

Дар асоси натиҷаҳои диссертатсия 1 дастури методӣ ва 11 мақолаю фишурдаҳо нашр гардида, аз ҷумла 3-тои он дар маҷаллаҳои тақризшавандаи ҚОА-назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд.

Дар баробари иҷрои корҳои илмӣ Мирзозода Сулаймон Мадислом ҳамчун саромӯзгори кафедраи биология ва методикаи таълими он дар корҳои таълимӣ ва ҷамъиятӣ фаъолона иштирок намудааст.

Мирзозода Сулаймон Мадислом худро ҳамчун педагоги хуб дар байни донишҷӯён муаррифӣ намудааст. Дарсҳои назариявӣ ва амалии худро аз курсҳои умумии ботаника дар сатҳи хуби илмӣ-методӣ мегузаронад. Ӯ корманди меҳнатдӯст, бовичдон ва нисбати худ серталаб буда, байни донишҷӯён ва ҳамкорон соҳиби обрӯй ва ҳурмат мебошад.

Хулоса, диссертатсияи Мирзозода Сулаймон Мадислом дар мавзӯи “Захираи растаниҳои шахддори минтақаи Кӯлоб, ҳифз ва истифодаи оқилонаи онҳо” кори баанҷомрасида буда, ба талаботи тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267) ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории

диссертатсия ва автореферати диссертатсия (қарори Раёсати Комиссияи
Олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31
марти соли 2021, №3) ҷавобгӯ буда, ҷиҳати сазовор гардидан ба дараҷаи
илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D060718 –
Ботаника барои ҷимоя пешниҳод карда мешавад.

Роҳбари илмӣ: Мадаминов Абдулло Асрақулович
номзади илмҳои биологӣ,
дотсент, ходими пешбари
илмии Институти ботаника,
физиология ва генетикаи растани АМИТ

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе,
ноҳияи И.Сомонӣ, кучаи Карамов 32, ҳуҷраи 2,9
Тел:(+992) 904187174

Имзои Мадаминов Абдулло Асрақуловичро
тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва
корҳои махсуси Институти ботаника,
физиология ва генетикаи растани АМИТ **ЗАВЕРЯЮ**
Инспектор О.
8.09.2021 г. Н.Умарова